

2020/2058(INI)

3.6.2020

FÖRSLAG TILL BETÄNKANDE

om investeringsplanen för ett hållbart Europa – finansieringen av
den gröna given
(2020/2058(INI))

Budgetutskottet
Utskottet för ekonomi och valutafrågor

Föredragande: Siegfried Mureşan, Paul Tang

(Gemensamt utskottsförfarande – artikel 58 i arbetsordningen)

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

över investeringsplanen för ett hållbart Europa – finansieringen av den gröna given (2020/2058(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens meddelande *Investeringsplanen för ett hållbart Europa – Investeringsplanen inom den gröna given* av den 14 januari 2020 (COM(2020)0021),
- med beaktande av kommissionens meddelande av den 11 december 2019 om den europeiska gröna given (COM(2019)0640) och dess resolution av den 15 januari 2020 om den europeiska gröna given¹,
- med beaktande av kommissionens förslag av den 2 maj 2018 till rådets förordning om den fleråriga budgetramen för 2021–2027 (COM(2018)0322), och det ändrade förslaget av den 28 maj 2020 (COM(2020)0443), tillsammans med det ändrade förslaget av den 28 maj 2020 till rådets beslut om systemet för Europeiska unionens egna medel (COM(2020)0445),
- med beaktande av kommissionens meddelande *EU vid ett vägshål – bygga upp och bygga nytt för nästa generation* (COM(2020)0456) av den 27 maj 2020 och dess åtföljande lagstiftningsförslag,
- med beaktande av direktiv (EU) 2018/410 av den 14 mars 2018 om ändring av direktiv 2003/87/EG för att främja kostnadseffektiva utsläppsminskningar och koldioxidmåla investeringar, och beslut (EU) 2015/1814², som omfattar moderniserings- och innovationsfonderna,
- med beaktande av sitt interimsbetänkande av den 14 november 2018 om den fleråriga budgetramen för 2021–2027 – parlamentets ståndpunkt i syfte att nå en överenskommelse³,
- med beaktande av sin resolution av den 10 oktober 2019 om den fleråriga budgetramen 2021–2027 och egna medel: dags att uppfylla medborgarnas förväntningar⁴,
- med beaktande av sin resolution av den 18 december 2019 om rättvis beskattning i en digitaliserad och globaliserad ekonomi: BEPS 2.0⁵,
- med beaktande av sin resolution av den 17 april 2020 om en samordnad EU-insats mot covid-19-pandemin och dess konsekvenser⁶,

¹ Antagna texter, P9_TA(2020)0005.

² EUT L 76, 19.3.2018, s. 3.

³ Antagna texter, P8_TA(2019)0449.

⁴ Antagna texter, P9_TA(2019)0032.

⁵ Antagna texter, P9_TA(2019)0102.

⁶ Antagna texter, P9_TA(2020)0054.

- med beaktande av sin resolution av den 15 maj 2020 om den nya fleråriga budgetramen, egna medel och återhämtningsplanen⁷,
 - med beaktande av slutrapporten och rekommendationerna från högnivågruppen för egna medel,
 - med beaktande av slutrapporten från expertgruppen på hög nivå för hållbara finanser,
 - med beaktande av kommissionens meddelande av den 8 mars 2018 om EU:s handlingsplan för finansiering av hållbar tillväxt (COM(2018)0097),
 - med beaktande av sin resolution av den 29 maj 2018 om hållbara finanser⁸,
 - med beaktande av kommissionens ekonomiska vårprognos 2020,
 - med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget),
 - med beaktande av den gemensamma behandlingen av ärendet i budgetutskottet och utskottet för ekonomi och valutafrågor, i enlighet med artikel 58 i arbetsordningen,
 - med beaktande av artikel 54 i arbetsordningen,
 - med beaktande av yttrandena från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet, utskottet för transport och turism, utskottet för jordbruk och landsbygdens utveckling och utskottet för kultur och utbildning,
 - med beaktande av betänkandet från budgetutskottet och utskottet för ekonomi och valutafrågor (A9-0000/2020).
1. Europaparlamentet välkomnar investeringsplanen för ett hållbart Europa, som är central för den gröna given framgång och omställningen till en mer hållbar och resilient ekonomi.
 2. Europaparlamentet välkomnar kommissionens återhämtningsplan för EU, där den europeiska gröna given är central. Parlamentet stöder den grundläggande principen att offentliga investeringar inte ska vålla skada. Nationella återhämtnings- och resiliensplaner bör styra EU mot att fram till 2030 minska växthusgasutsläppen med 50–55 % jämfört med 1990 och mot klimatneutralitet senast 2050.
 3. Europaparlamentet betonar att det hänger på en adekvat finansiering om EU ska uppnå målet klimatneutralitet.
 4. Europaparlamentet ställer sig frågan om investeringsplanen för ett hållbart Europa i sin nuvarande form kommer att kunna mobilisera 1 biljoner euro fram till 2030, med tanke på de negativa ekonomiska utsikterna till följd av covid-19-krisen. Parlamentet uppmanar kommissionen att säkerställa full transparens i finansieringsfrågor, såsom den optimistiska hävstångseffekten och bristen på klarhet när det gäller extrapoleringar av vissa belopp. Parlamentet undrar också hur den nya fleråriga budgetramen enligt

⁷ Antagna texter, P9_TA(2020)0124.

⁸ Antagna texter, P8_TA(2018)0215.

kommissionens ändrade förslag av den 27 och 28 maj 2020 kan möjliggöra att investeringsplanens mål uppnås.

5. Europaparlamentet vill se att investeringsplanens medel, på EU-nivå och nationell nivå, går till strategier och program med störst potential att bidra till kampen mot klimatförändringar, och ser fram emot kommissionens kommande klimatspårningsmetod, där EU-taxonominns kriterier används på lämpligt sätt.
6. Europaparlamentet anser att offentlig och privat finansiering bör följa EU-taxonomin och principen om att inte orsaka betydande skada, för att EU:s strategier och finansieringsprogram, inbegripet EU:s budget, de program som finansieras genom Next Generation EU, den europeiska planeringsterminen och EIB:s finansiering inte bidrar till mål, projekt och verksamhet som avsevärt skadar sociala mål eller miljömål.
7. Europaparlamentet menar att offentliga och privata investeringar i mycket förorenande och skadliga industrier för vilka ekonomiskt genomförbara alternativ finns tillgängliga måste fasas ut, samtidigt som medlemsstaternas rätt att välja sin energimix respekteras fullt ut.

EU:s budget: inriktning, mobilisering och åstadkommande av finansiella resurser

8. Europaparlamentet betonar den centrala roll som EU-budgeten spelar för genomförandet av investeringsplanen för ett hållbart Europa. Parlamentet upprepar sin sedan länge intagna ståndpunkt att nya initiativ alltid bör finansieras genom extra anslag och inte bör påverka andra politikområden negativt.
9. Europaparlamentet understryker att EU för att fullgöra sina skyldigheter enligt Parisavtalet bör låta sina bidrag till klimatmålen stödjas av en ambitiös andel klimatrelaterade utgifter i EU:s budget, som bör vara ambitiösare än de specifika utgiftsandelarna på minst 25 % under perioden för den fleråriga budgetramen 2021–2027 och på 30 % så snart som möjligt och senast 2027.
10. Europaparlamentet välkomnar förslaget att förstärka fonden för rättvis omställning (FRO), bl.a. med ytterligare medel från Next Generation EU, och de två andra pelarna i mekanismen för en rättvis omställning (ett särskilt system inom InvestEU och en lånefacilitet för den offentliga sektorn), vilket kommer att bidra till att mildra de ekonomiska konsekvenserna av omställningen till klimatneutralitet i de mest sårbara regionerna i EU.
11. Europaparlamentet välkomnar InvestEU-programmets roll för investeringsplanens genomförande och funktionssätt och anser att InvestEU bör stå i centrum för en grön, rättvis och resiliert återhämtning i EU. Parlamentet välkomnar därför kommissionens förslag att öka programmets omfattning och räckvidd. Parlamentet välkomnar förslaget att inrätta en facilitet för strategiska investeringar inom InvestEU för att främja hållbara investeringar i viktig teknik och värdekedjor.
12. Europaparlamentet konstaterar att innovationsfonden och moderniseringsfonden bör bidra väsentligt till en hållbar omställning, och ser särskilt positivt på att moderniseringsfonden är avsedd för investeringar som ska öka energieffektiviteten i tio medlemsstater med lägre inkomster, varför den är ett viktigt verktyg för en rättvis omställning.

13. Europaparlamentet stöder kommissionens innovativa strategi att EU:s budget ska bidra till uppnåendet av klimatmålen även genom sina intäkter.
14. Europaparlamentet upprepar sin tidigare ståndpunkt avseende möjliga nya egna medel, och uppmanar kommissionen att föreslå nya egna medel för viktiga EU-mål, däribland kampen mot klimatförändringar och miljöskydd. Det bör därför införas nya egna medel som baseras på auktionsintäkterna från utsläppshandelssystemet, ett bidrag beräknat utifrån mängden icke-återvunnet plastförpackningsavfall, den framtida mekanismen för koldioxidjustering vid gränserna, en gemensam konsoliderad bolagsskattebas eller ett system dessförinnan baserat på stora företags verksamhet, en skatt på digitala företag och en skatt på finansiella transaktioner.

Monetära finansinstitut – möjliggörande av genomförandet av den gröna given

15. Europaparlamentet välkomnar att Europeiska investeringsbanken (EIB) arbetat med att se över sin energiutlåningspolitik och avsätta 50 % av sina insatser till klimatåtgärder och miljömässig hållbarhet. Parlamentet uppmanar EIB att engagera sig för en hållbar omställning till klimatneutralitet och samtidigt ta hänsyn till medlemsstaternas olika energimixer och ägna särskild uppmärksamhet åt de sektorer och regioner som påverkas mest av omställningen.
16. Europaparlamentet erkänner den viktiga roll som nationella utvecklingsbanker och institutioner och internationella finansinstitut spelar för finansieringen av hållbara projekt, varigenom de bidrar till uppnåendet av Parisavtalets mål.
17. Europaparlamentet påminner om ECB-ordförandens uttalande om att ECB stöder utarbetandet av en taxonomi som ett sätt att underlätta införlivandet av miljöhänsyn i centralbanksportföljer. Parlamentet uppmanar ECB att utvärdera om det är genomförbart att inkludera hållbarhetskriterier i ECB:s ramverk för säkerheter och årliga stresstest, och att samtidigt utvärdera hur utlåning kan styras till investeringar i energiomställning och för att bygga upp en hållbar ekonomi igen efter covid-19-krisen.

Mobilisering av privata investeringar för en hållbar återhämtning

18. Europaparlamentet stöder en förnyad strategi för hållbara finanser. Parlamentet understryker behovet av ett EU-miljömärke för finansiella produkter, en EU-standard för gröna obligationer och mer tillförlitliga, jämförbara och tillgängliga uppgifter om hållbarhet som erhålls genom harmoniserade hållbarhetsindikatorer ett offentligt register för uppgifter om hållbarhet.
19. Europaparlamentet vidhåller att sociala mål bör integreras i hållbarhetsramen, bland annat genom att man bedömer om taxonomins tillämpningsområde kan utvidgas och utarbetar en EU-standard för sociala obligationer.
20. Europaparlamentet insisterar på att bolagsstyrningsmål ska integreras i hållbarhetsramen, bland annat genom extra rösträtter för långsiktiga aktieägare, en reform av ersättningsstrukturer och förvaltaruppdrag för högsta ledningen samt obligatorisk hållbarhetsrapportering och tillbörlig aktsamhet för finansinstitut och stora företag. Parlamentet välkomnar utarbetandet av ett initiativ för hållbar bolagsstyrning.

21. Europaparlamentet påminner om att investeringar i ohållbar ekonomisk verksamhet kan leda till strandade tillgångar med inlåsnings effekter. Denna risk är inte tillräckligt integrerad i kreditbetygen och tillsynsregelverken.

Främja hållbara offentliga investeringar i kristider

22. Europaparlamentet kräver att det införs en möjliggörande ram för offentliga hållbara investeringar för att uppnå målen i den europeiska gröna given, men betonar att oavsett vilken finansieringsmodell som väljs får den inte undergräva hållbarheten i de offentliga finanserna i EU. Det är glädjande med kommissionens vice ordförande Valdis Dombrovskis åtagande att undersöka hur taxonomin kan användas i den offentliga sektorn. Offentligt stöd till flygbolag ska användas på ett hållbart och effektivt sätt.
23. Europaparlamentet påminner om att den europeiska planeringsterminen är ett ramverk för EU-medlemsstaternas samordning av sin budgetpolitik och ekonomiska politik. Den kan underlätta genomförandet av den europeiska gröna given, den europeiska pelaren för sociala rättigheter och FN:s mål för hållbar utveckling. Målen för hållbar utveckling bör stå i centrum för EU:s politiska beslutsfattande.
24. Europaparlamentet noterar att återhämtnings- och resiliensplaner ska baseras på EU:s gemensamma prioriteringar. Parlamentet framhåller i detta sammanhang den europeiska gröna given och den europeiska pelaren för sociala rättigheter. Prioriteringar bör fastställas på områden som sysselsättning, kompetens, utbildning, forskning och innovation samt hälsa, men även på områden med anknytning till företagsklimat, inbegripet den offentliga förvaltningen och finanssektorn.
25. Europaparlamentet stöder instrumentet för solvensstöd för att skapa lika spelregler på den inre marknaden och införandet av ”omställningsplaner” för vissa företag för att deras verksamhet ska bli hållbarare. Samhället ska kunna begära motprestation när företag ges stöd. Omställningsplaner bör vara obligatoriska för företag som ansöker om statligt stöd eller EU-stöd, såvida det inte är uppenbart att de inte ägnar sig åt miljömässigt eller socialt skadlig verksamhet. Parlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen att endast godkänna omställningsplaner som styr företag mot en klimatneutral och cirkulär ekonomi utan att avsevärt skada miljömässiga eller sociala mål.
26. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se över energiskattedirektivet och samordna en fotogenskatt som också skulle kunna bidra till EU:s budget.
27. Europaparlamentet menar att alla måste bidra till återhämtningen efter coronapandemin och omställningen till en hållbar ekonomi. Kampen mot skattebedrägeri, skatteundandragande och skatteflykt och aggressiv skatteplanering måste intensifieras. Parlamentet uppmanar kommissionen att upprätta en svart lista över EU-medlemsstater som underlättar skatteflykt. Parlamentet efterlyser samordning på EU-nivå mot enskilda personers och företags aggressiva skatteplanering. Parlamentet efterlyser i detta sammanhang en ambitiös strategi för beskattning av företag för 2000-talet.
28. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till kommissionen och till medlemsstaternas regeringar och parlament.

